

Odborné stanovisko

podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej v texte ako „Stredisko“) je nezávislá inštitúcia, ktorá plní úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd.¹ Za týmto účelom Stredisko najmä monitoruje a hodnotí dodržiavanie ľudských práv a dodržiavanie zásady rovného zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona². Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) zákona o SNSLP Stredisko vydáva odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovného zaobchádzania, a to tak z vlastnej iniciatívy, ako aj na požiadanie fyzických alebo právnických osôb.

V zmysle uvedeného ustanovenia zákona o SNSLP vydáva Stredisko z vlastnej iniciatívy odborné stanovisko v otázke porušenia zákazu diskriminácie v súvislosti s viacerými ustanoveniami vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky (rozumej „Slovenská republika“) č. 74/1986 Zb. (ďalej v texte ako „vyhláška“), ktorá vykonáva zákon o UPT,³ *in concreto*, § 1 ods. 1 písm. b) v spojení s ods. 2 písm. a) a b), ako aj § 9 ods. 1.

Predmet odborného stanoviska

Zákon o UPT a vyhláška upravujú podmienky pre umelé porušenie tehotenstva, ako aj poskytovanie zdravotnej starostlivosti v súvislosti s týmto úkonom. Stredisko v prvom rade poukazuje na problematický charakter ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) v spojení s ods. 2 písm. a) a b) vyhlášky z pohľadu antidiskriminačného normatívu zakotveného okrem o. i. v slovenskom antidiskriminačnom zákone.⁴ Predmetné ustanovenie vyhlášky totižto zakazuje prerušiť tehotenstvo na žiadosť ženy, ak existujú určité zdravotné prekážky na vykonanie tohto zákroku. Jeden zo zdravotných prekážok je neuplynutie minimálne šiestich mesiacov od posledného umelého prerušenia tehotenstva. Ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a) a b) však predpokladá aj určité výnimky

¹ Zákon č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov (ďalej v texte ako „zákon o SNSLP“).

² Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte ako „antidiskriminačný zákon“).

³ Zákon č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva v znení neskorších predpisov.

⁴ Antidiskriminačný normatív môžeme nájsť aj napríklad v Ústave Slovenskej republiky alebo v zákone č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce.

z tohto zákazu, a to konkrétne vtedy, ak už žena dvakrát rodila alebo dovŕšila 35 rokov veku.⁵ Inými slovami, vyhláška neumožňuje v takýchto prípadoch podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva ženám, ktoré nedovŕšili uvedený vek a nerodili aspoň dvakrát, čo vedie k rozdielnemu zaobchádzaniu medzi dvomi skupinami žien.

Ďalšie ustanovenie, ktoré je z pohľadu Strediska problematické a je potrebné venovať mu náležitú pozornosť v kontexte antidiskriminačného práva, je ustanovenie § 10 zákona o UPT, ktoré uvádza, že „*umelé prerušenie tehotenstva podľa § 4 sa nevykoná cudzinkám, ktoré sa v Slovenskej socialistickej republike zdržiavajú len prechodne*“.⁶ Vyhláška ďalej v ustanovení § 9 ods. 1 zakotvuje, že sa umelé prerušenie tehotenstva „*nevykoná cudzinkám, ktoré sa v Slovenskej socialistickej republike zdržiavajú len prechodne. Za prechodný pobyt sa nepovažuje pobyt cudziniiek, ktoré pracujú na orgánoch a v organizáciách so sídlom v Slovenskej socialistickej republike, alebo členiek rodín pracovníkov týchto orgánov a organizácií, pobyt študujúcich a iných cudziniiek, ktoré majú povolenie na pobyt v Slovenskej socialistickej republike podľa osobitných predpisov, prípadne podľa medzištátnych dohôd. Zdravotnícke zariadenie má povinnosť požadovať predloženie príslušného dokladu*“.⁷ Uvedené ustanovenie vyhlášky teda hovorí o určitých výnimkách pri umelom prerušení tehotenstva. V zmysle neho dochádza k rozdielnemu zaobchádzaniu pri umelom prerušení tehotenstva, a to na základe štátnej príslušnosti ženy, ktorá žiada o vykonanie umelého prerušenia tehotenstva.

V súvislosti s vymedzenou právnou normou vyhlášky vznikajú podľa názoru Strediska dve právne problematické situácie: po prvé, či je v zmysle § 9 ods. 1 vyhlášky priznaná občaniam členských štátov Európskej únie možnosť legálne podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva na území Slovenskej republiky, a ak nie, či je v takom prípade možné hovoriť o porušení zákazu diskriminácie; po druhé, či dochádza k diskriminácii tých žien, ktoré nie sú občianky Slovenskej republiky a ani iného členského štátu Európskej únie a zdržiavajú sa na území Slovenskej republiky iba prechodne.

Relevantná právna úprava

Základným vnútroštátnym právnym predpisom, ktorý vymedzuje zásadu rovného zaobchádzania je antidiskriminačný zákon. Na to, aby určité správanie, konanie, opomenutie, opatrenie, resp. prax mohlo byť považované za porušenie zákazu diskriminácie v zmysle antidiskriminačného zákona, zákonodarca vyžaduje kumulatívnu identifikáciu troch hmotnoprávných podmienok, ktorými sú zákonom chránený dôvod, oblasť a forma diskriminácie.

Nadväzujúc na uvedené, zákaz diskriminácie poruší ten, kto vo vymedzených, chránených oblastiach právnych vzťahov, medzi ktoré patrí aj oblasť zdravotnej starostlivosti, zaobchádza alebo by mohol zaobchádzať menej priaznivo z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo

⁵ Ďalšou výnimkou je dôvodné podozrenie, že žena otehotnela v dôsledku trestného činu, ktorý bol na nej spáchaný. Avšak táto výnimka nie je, v kontexte predmetného odborného stanoviska (t. j. posudzovanie diskriminačného charakteru spomínaného ustanovenia), relevantná.

⁶ Ustanovenie § 10 zákona o UPT.

⁷ Ustanovenie § 9 vyhlášky.

viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. Výpočet chránených dôvodov diskriminácie v ustanovení § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona je však vymedzený demonštratívne. Z toho dôvodu prichádzajú do úvahy aj iné chránené dôvody diskriminácie, ktoré môžu byť subsumované pod pojem iné postavenie.⁸

Antidiskriminačný zákon zároveň v ustanovení § 2a taxatívnym spôsobom vymedzuje formy diskriminácie, medzi ktoré zaraďuje priamu diskrimináciu, nepriamu diskrimináciu, obťažovanie, sexuálne obťažovanie, nabádanie na diskrimináciu a neoprávnený postih. Možno hovoriť o istých skutkových podstatách porušenia zákazu diskriminácie.

Ďalej antidiskriminačný zákon uvádza, že určité konanie, prax alebo predpis je potrebné posúdiť aj z hľadiska existencie rozdielného zaobchádzania s prípadnou obeťou diskriminácie v porovnaní s inou osobu alebo osobami, ktoré sa nachádzajú v rovnakej alebo porovnateľnej situácii (tzv. komparátor).

Povedané inak, v prípade porušenie zákazu diskriminácie v kontexte antidiskriminačného zákona „*ide o nerovnaké zaobchádzanie s osobami, ktoré sú v relatívne porovnateľnej situácii, resp. rovnako, alebo podobným spôsobom splňajú podmienky na realizáciu určitého práva, resp. na poskytnutie určitého spoločenského benefitu (napríklad vzdelania, zamestnania, odmeny alebo postupu v zamestnaní, zdravotnej starostlivosti, sociálnej služby a pod.), pričom jediným dôvodom na toto nerovnaké zaobchádzanie je jedna alebo viacero zakázaných charakteristík diskriminácie (napr. vek, rasa, etnicita, pohlavie, rod, sexuálna orientácia, sociálny pôvod, náboženstvo a viera a pod.) – tzv. „but for“ test, - ktoré sú však pre získanie tohto benefitu objektívne irelevantné. Nerovnakosť v zaobchádzaní sa prejavuje aj v tom, že pre jednu z porovnávaných osôb predstavuje horšie zaobchádzanie.*“⁹

Pri posudzovaní vyššie uvedených právnych otázok je relevantná aj právna úprava týkajúca sa prechodného pobytu, ako aj právne predpisy prijaté na úrovni Európskej únie. Prechodný pobyt môže byť udelený cudzincovi alebo cudzinke, ak splňa kritéria vymedzené v zákone č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov. Prechodný pobyt sa viaže vždy na určitý účel, ako napríklad podnikanie, zamestnanie, štúdium a podobne.¹⁰

Pobyt na území Slovenskej republiky môžu mať aj občania a občianky iných členských štátov Európskej únie, ktorým sa však zaručuje sloboda pohybu a pobytu, právo na rovné zaobchádzanie a iné práva v zmysle primárnych a sekundárnych právnych predpisov Európskej únie. Článok 21 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej v texte ako „ZFEÚ“) garantuje občanom a občiankam

⁸ K tomuto pozri bližšie: SABJÁN, N. – CENKNER, M. *Výklad pojmu „Iné postavenie“ z pohľadu zákazu diskriminácie v judikatúre súdov*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2018.

⁹ DEBRECENIOVÁ, J. *Antidiskriminačný zákon. komentár*. Bratislava : Občan a demokracia, 2008, s. 36.

¹⁰ Pozri bližšie v ustanovení § 21 ods. 1 č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov.

Európskej únie právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov. Rovnako ZFEÚ v článku 18 zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti v oblasti pôsobnosti danej zmluvy a bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia. Tieto ustanovenia, ako súčasť primárneho Únijného práva (t. j. zakladajúcich zmlúv), majú priamy účinok a sú záväzné.¹¹ V kontexte sekundárneho Únijného práva upravuje voľný pohyb občanov a občianok a právo zdržiavať sa v rámci územia členských štátov Európskej únie Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES.

V súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti Stredisko poukazuje aj na ďalší prameň práva Európskej únie, ktorým je nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a jeho vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 978/2009. V zmysle tohto nariadenia nie je podstatný trvalý pobyt a zdravotná starostlivosť sa poskytuje podľa platných a účinných právnych predpisov štátu, v ktorom sa poskytuje zdravotná starostlivosť. Takisto sa vyžaduje pri preplatení poskytnutia zdravotnej starostlivosti povolenie vydané v členskom štáte, ktorého občanom a občiankou je daná osoba. To znamená, že v prípade, ak je v predmetnom členskom štáte Európskej únie zakázané umelé prerušenie tehotenstva, uvedené povolenie sa nevydá.

Právna analýza

I. Porušenie zákazu diskriminácie v kontexte ustanovení § 1 ods. 1 písm. b) v spojení s ods. 2 písm. a) a b) vyhlášky

Stredisko pri právnej analýze vychádza z vyššie uvedenej definície diskriminačného konania, ktoré vyplýva z antidiskriminačného zákona.

Antidiskriminačný zákon taxatívnym spôsobom vymedzuje oblasti právnych vzťahov, pri ktorých sa predpokladá dodržiavanie zásady rovného zaobchádzania. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 antidiskriminačného zákona sa zásada rovného zaobchádzania vzťahuje aj na oblasť zdravotnej starostlivosti, pod ktorý je možné subsumovať aj umelé prerušenie tehotenstva.

Podľa právneho názoru Strediska možno identifikovať aj druhý definičný znak právom reprobovaného porušenia zákazu diskriminácie, a to chránený dôvod, keďže ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) v spojení s ods. 2 písm. a) a b) vyhlášky znevýhodňujú jednak ženy, ktoré sú bezdetné alebo rodili iba raz a ktoré nedovŕšili 35 rokov veku. Chránenými dôvodmi diskriminácie sú teda v danom prípade vek a iné postavenie (rodičovstvo).

V posudzovanej právnej veci sú jasne identifikovateľné aj dve skupiny žien, ktoré sú v porovnateľnej situácii. Identifikovateľným je teda aj tzv. komparátor, čím je splnený aj tretí predpoklad diskriminačného konania.

¹¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 5.2.1963 vo veci C-26/62, Van Gend & Loos.

Ustanovenie § 2a ods. 2 antidiskriminačného zákona hovorí, že „*priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.*“ Priama diskriminácia je spravidla vedomým porušením princípu rovnosti a nezriedka býva aj úmyselná. Samotný úmysel alebo existencia vedomosti o diskriminačnom konaní zo strany diskriminujúceho subjektu však nie je, v kontexte posudzovania toho, či došlo k diskriminácii, relevantnou skutočnosťou.

Podstata priamej diskriminácie teda spočíva v tom, že ide o menej priaznivé zaobchádzanie s určitou osobou v porovnaní s inou osobou, pričom sa to deje z niektorých zakázaných dôvodov diskriminácie, tzv. chránených dôvodov upravených v ustanovení § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona.

V posudzovanom prípade možno dôvodne hovoriť o potenciálnej existencii tzv. priamej diskriminácie, keďže vyššie uvedené ustanovenia znevýhodňujú jednu skupinu žien voči inej a tieto sa nachádzajú v porovnateľnej situácii. K znevýhodneniu by tak dochádzalo na základe zakázaného diskriminačného dôvodu, tzv. chráneného dôvodu, ktorým je v tomto prípade vek a iné postavenie (rodičovstvo).

Pri priamej diskriminácii je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že sa nepripúšťa všeobecná možnosť odôvodnenia takéhoto diskriminačného konania. Antidiskriminačný zákon však pripúšťa výnimku, ktorá je vymedzená v ustanovení jeho § 8 ods. 3. V zmysle uvedeného ustanovenia sa pripúšťa rozdielne zaobchádzanie z dôvodu veku, ak je objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného cieľa a je na jeho dosiahnutie nevyhnutné a primerané.

Stredisko odkazuje na stanovisko Verejného ochrancu práv Českej republiky¹², ktoré sa taktiež týkalo takmer identických ustanovení o umelom prerušení tehotenstva v českom zákone o umelom prerušení tehotenstva a vykonávacej vyhlášky. V spomínanom stanovisku zástupca verejného ochrancu práv, JUDr. Stanislav Křeček, správne poukazuje na „skrytý“ úmysel posudzovaného ustanovenia vyhlášky: „*z hľadiska dvojnásobných matiek možno hovoriť o zásahu do dôstojnosti, pretože na ich zdravotnom stave (ich fertilitate) - z pohľadu právnej úpravy - už zrejme natolko nezáleží (a preto je možné urobiť výnimku a UPT [umelé prerušenie tehotenstva] vykonať aj napriek lehote [neuplynutie šiestich mesiacov]), keďže už svoje poslanie vo vtedajšej spoločnosti matky dvoch detí splnili.*“¹³ Na druhej strane zákonodarca v čase prijatia predmetnej legislatívy umožnil výnimku ženám, ktoré dovŕšili 35 rokov veku, pretože sa považovali v spoločenskom kontexte minulého režimu za také, ktoré sú už príliš staré na to, aby rodili.¹⁴ Vychádzalo sa teda z akéhosi „dobového stereotypu“, ktorý bol zákonodarcom pretavený aj do legislatívnej podoby. V kontexte existujúcich spoločenských podmienok je však takáto predstava z pohľadu Strediska neakceptovateľná, najmä kvôli tomu, že sa posúva vek rodičov (matiek). Z uvedeného dôvodu nie je možné považovať takúto legislatívu za súladnú so zásadou rovného zaobchádzania.

¹² Dostupné online na: <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/1520>.

¹³ Dostupné online na: <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/1520>.

¹⁴ *Ibid.*

To znamená, že ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky v spojení s ods. 2 písm. a) a b) vyhlášky priamo diskriminujú na jednej strane tie ženy, ktoré ešte nedovŕšili 35 rokov veku a ženy, ktoré sú bezdetné alebo rodili iba raz pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Dôvodom je, že tieto dve skupiny žien sú znevýhodnené voči tým, ktoré tieto kritéria spĺňajú, pretože sa im neumožňuje podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva, ak od posledného prevedeného umelého prerušenia tehotenstva neuplynulo šesť mesiacov (zdravotná prekážka). Chráneným diskriminačným dôvodom je vek a iné postavenie (rodičovstvo).

Rovnako nie je možné podľa názoru Strediska odôvodniť rozdielne zaobchádzanie z dôvodu veku v zmysle ustanovenia § 8 ods. 3 antidiskriminačného zákona. Akceptovaný by mohol byť v tomto kontexte medicínsky dôvod, na základe ktorého by bolo možné odmietnuť poskytnutie umelého prerušenia tehotenstva, a teda by dochádzalo k rozdielnemu zaobchádzaniu z dôvodu veku (na jednej strane ženy, ktoré nedovŕšili 35 rokov veku a na strane druhej tie, ktoré tento vek dovŕšili). Takýto medicínsky, resp. iný dôvod však v kontexte vyhlášky neexistuje.

Vzhľadom na to, že v posudzovanej veci došlo k naplneniu štyroch základných znakov diskriminácie v zmysle antidiskriminačného zákona (diskriminačný dôvod, oblasť, forma a tzv. komparátor), ako aj to, že predmetnú právnu úpravu nemožno objektívne odôvodniť sledovaním oprávneného cieľa, Stredisko dospelo k právnemu názoru, že ide o ustanovenie, resp. prax, ktorá je diskriminačná.

II. Porušenie zákazu diskriminácie v kontexte ustanovenia § 9 ods. 1 vyhlášky

V tejto časti odborného stanoviska sa Stredisko zameralo na to, či ustanovenie § 9 ods. 1 vyhlášky porušuje normatív zákaz diskriminácie, a to tým, že dochádza k menej priaznivému zaobchádzaniu žien, ktoré sú občianky iných členských štátov Európskej Únie alebo aj tých žien, ktoré sú „cudzinky“, t. j. občianky „tretích“ krajín bez prechodného pobytu v niektorom z členských štátov Európskej únie.

Pochybnosti totižto budí predmetné ustanovenie z toho dôvodu, že neumožňuje podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva cudzinkám, ktoré sa v Slovenskej republike zdržiavajú len prechodne. Vyhláška ďalej vymedzuje prípady, ktoré sa nepovažujú za prechodný pobyt.¹⁵ Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že toto ustanovenie je diskriminačné aj voči občiankam iných členských štátov Európskej únie. Ustanovenie § 9 ods. 1 vyhlášky však hovorí, že za prechodný pobyt sa nepovažuje pobyt cudziniiek, „ktoré [...] majú povolenie na pobyt v Slovenskej socialistickej republike [...] podľa medzištátnych dohôd. Táto časť predmetnej právnej normy je kľúčová, pretože jedna z takýchto medzištátnych dohôd je aj ZFEÚ. V súlade s tým, čo bolo uvedené vyššie, ZFEÚ garantuje slobodu pohybu a pobytu občanom a občiankam členských štátov Európskej únie (článok 18) a normuje zákaz diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti (články 21 ods.1).

¹⁵ Pozri predmetné ustanovenie.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vo svojom stanovisku, ktoré si vyžiadalo Stredisko v predmetnej veci, poukazuje aj na skutočnosť, že aj v zmysle nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenia č. 987/2009 sa občanom poisteným na zdravotné poistenie v niektorom členskom štáte Európskej únie poskytuje zdravotná starostlivosť. Berúc ohľad na uvedené nariadenie, ktoré je priamo aplikovateľné vo všetkých členských štátoch Európskej únie, na voľný pohyb a pobyt občanov a občianok členských štátov Európskej únie, ako aj na zákaz diskriminácie je Stredisko toho názoru, že občianky členských štátov krajín Európskej únie môžu legálne podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva v zmysle citovaného ustanovenia vyhlášky. V tomto prípade teda nepôjde o porušenie normatívu zákazu diskriminácie.

Ustanovenie § 9 ods. 1 vyhlášky je však problematický z pohľadu antidiskriminačného práva vo vzťahu k cudzinkám, ktoré nie sú občiankami členského štátu Európskej únie (t. j. cudzinky z „tretích krajín“). V spomínanom stanovisku Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky síce uviedlo, že podľa ich názoru cudzinky z „tretích krajín“ nemôžu legálne podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva na území Slovenskej republiky, absentovalo však akékoľvek odôvodnenie tohto právneho záveru. Stredisko pri posudzovaní danej právnej otázky nedokázalo identifikovať žiadne objektívne odôvodnenie takéhoto rozdielne zaobchádzania. Nemožno odôvodniť takéto menej priaznivé zaobchádzanie ani zdravotným poistením, keďže umelé prerušenie tehotenstva na základe slobodného rozhodnutia ženy nie je uhrádzané zo zdravotného poistenia. Z tohto dôvodu považujeme predmetné ustanovenie za diskriminačné, keďže na základe neho by mohlo dôjsť k priamej diskriminácii občianok „tretích krajín“, ktoré sa na území Slovenskej republiky zdržiavajú iba prechodne, a to v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti. Chráneným dôvodom diskriminácie je podľa Strediska iné postavenie, pod ktoré je možné subsumovať štátnu príslušnosť.¹⁶

Záver

Stredisko vydalo odborné stanovisko s cieľom posúdiť horeuvedené ustanovenia vyhlášky, *in concreto*, či tieto ustanovenia porušujú zákaz diskriminácie v intenciách antidiskriminačného zákona. Stredisko dospelo k záveru, že ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) v spojení s ods. 2 písm. a) a b) vyhlášky sú v rozpore so zásadou rovného zaobchádzania, pričom chránenými diskriminačnými dôvodmi sú vek a iné postavenie (rodičovstvo). V súvislosti s ustanovením § 9 ods. 1 vyhlášky Stredisko konštatuje, že aj v tomto prípade ide o porušenie zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k cudzinkám z „tretích krajín“.

Mgr. Katarína Szabová
výkonná riaditeľka

¹⁶ Pozri SABJAN – CENKNER.